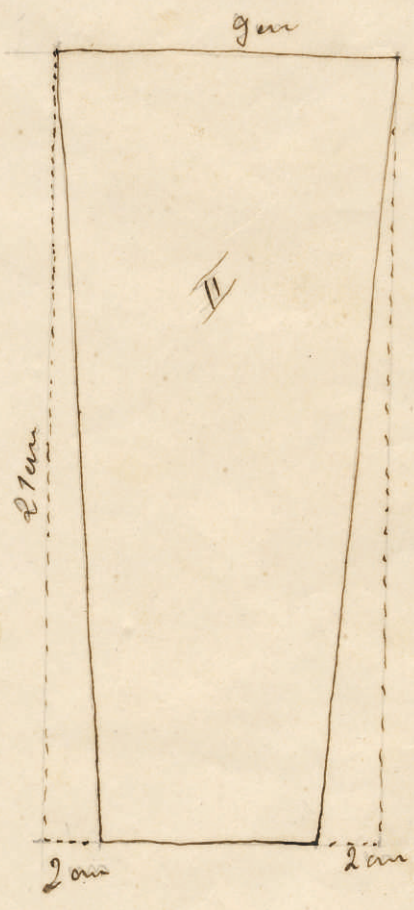
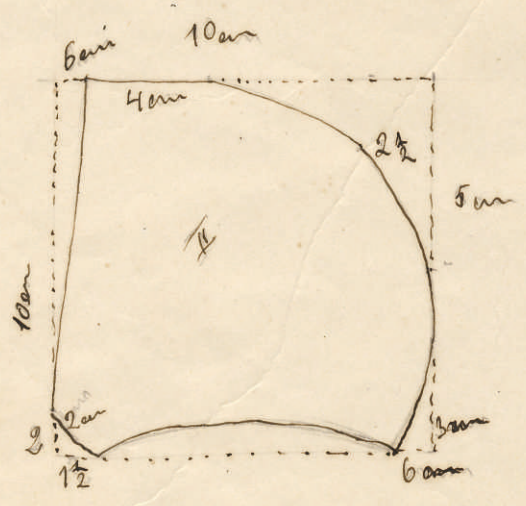
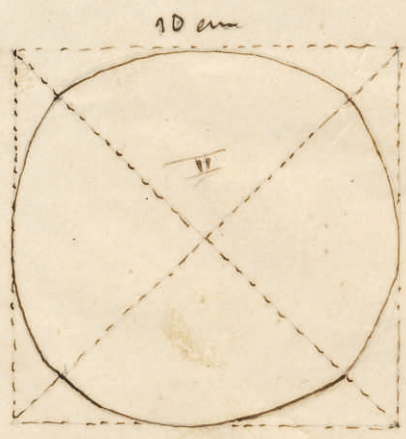
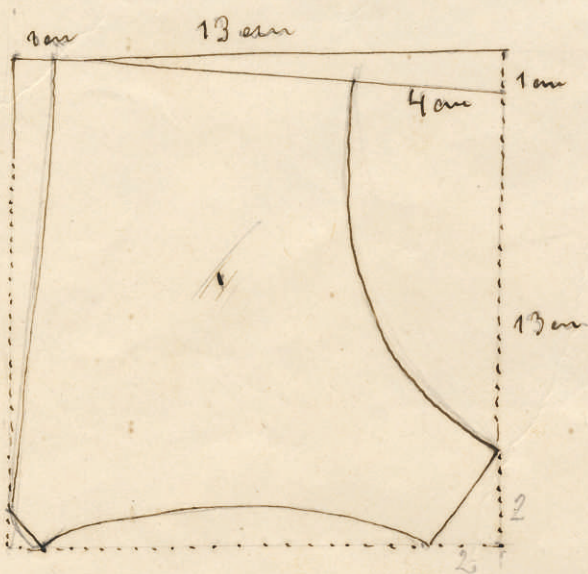

Sešit s návody na šití

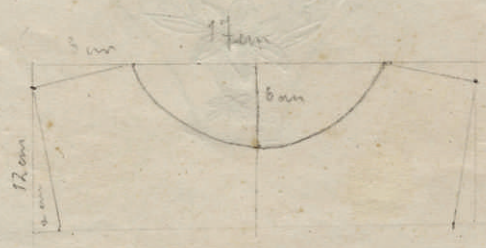
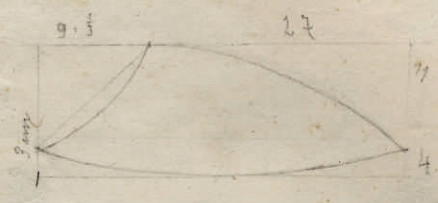
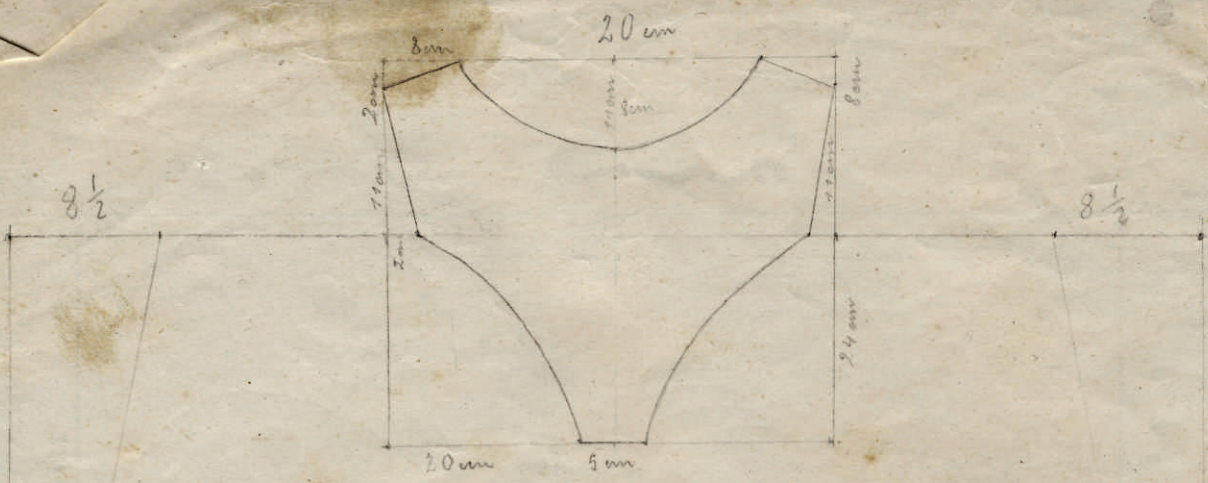
V podsbírce historického a etnografického textilu Hornického muzea Příbram je pod evidenčním číslem H/Et 888 uloženo několik listů s návody na šití a střihy. Muzeu je spolu s množstvím dalších rodinných památek v roce 1990 věnovala Marie Weissová. Obsahují návod na šití dvou typů dámských košil, kabátku a pánských i dámských spodků. Pomocí nitek jsou k poznámkám připojené i modely hotových oděvů z papíru.

Zápisky a modely pochází z období okolo roku 1900 a vznikly pravděpodobně jako součást výuky ve škole. Jejich autorku s jistotou určit nedokážeme, u některých střihů je monogram AN, na modelu dámské košile je tužkou dopsáno Anna Bázová. Stejně jméno se objevuje i na vzorníku výšivek z roku 1899, který rovněž muzeu darovala paní Weissová.

A.N.P

A

110

17 $\frac{1}{2}$ cm

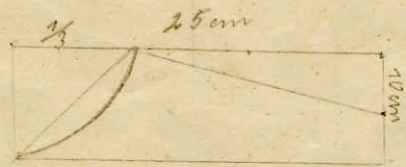
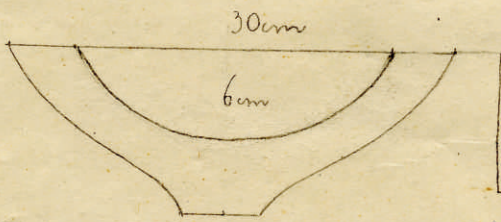
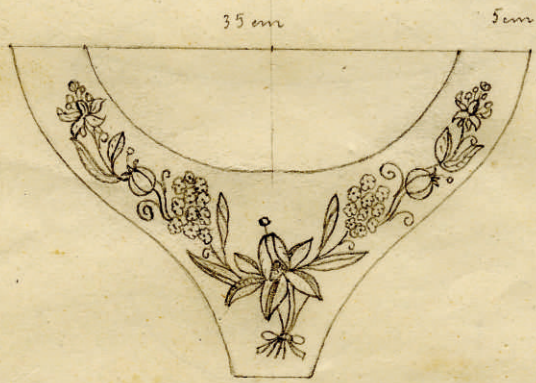
88cm sine kızıle

22cm

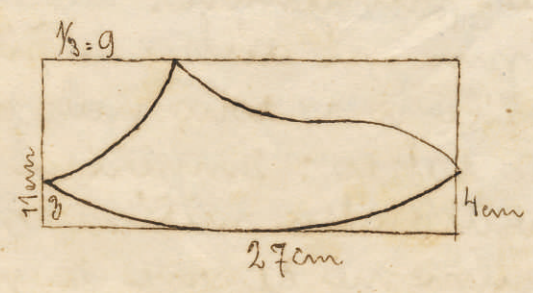
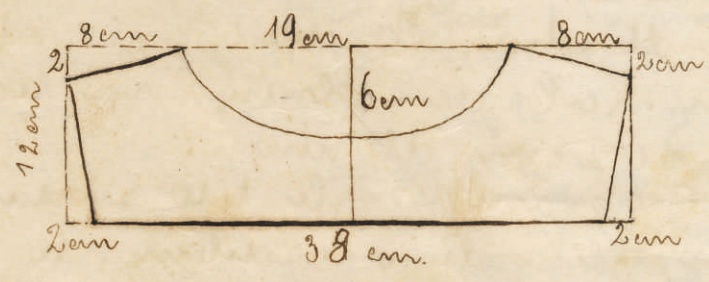
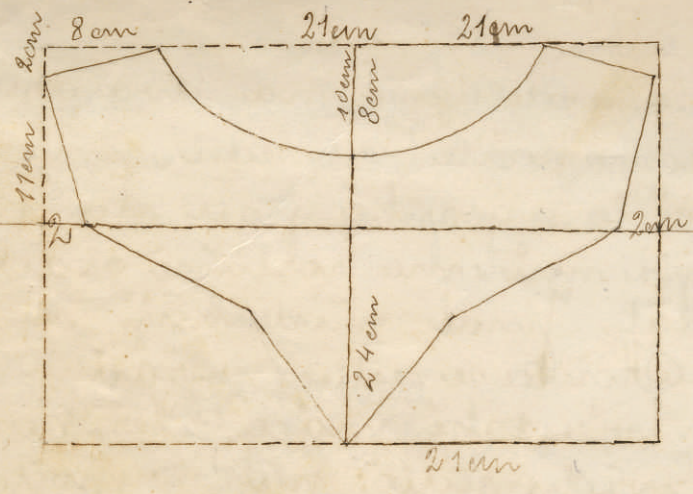
2

22cm

110cm

18

A.N.

Ženská ordobná košile.

Ordobné košile rozdělujeme na dva druhy! bez sedel a se sedly. Ordobné košile bez sedel jímž se také jímž se také říká košile výzarské jsou na přední straně s náprsenkou, jímž máme rozlišně ordobnit, a liboli a v předu zapínat. Jinak přístřihují se jako košile jednoduché. Košile se sedly vyřadí více pozornosti a dají mnohým více také práce. Při košily přístřihujeme upravíme si vždy sedlo: pak vypočteme, o kolik máme košili střihnouti kratší: neboť košile dosahuje nám jen $\frac{1}{2}$ sedla a ne až k výkroji krávnému. Naše košile má být 110 cm dlouhá. Poněvadž ale výška sedla, jež do délky nám nabývá, bývá 8 cm tedy přístřihujeme košili jen 102 cm dlouhou.

Ostatní přístřihování košile této nastane stejně s košili jednoduchou, toliko tím rozdílem, že od pruhu klinové nesmíme odstrániti pětinu z délky poněvadž sedlo samo, jistou část přirámku tvoří, a tím způsobem by nám zůstal přirámek.

Podle upravili jsme si délku a šířku plátna, ku přístřihování košile a s tím pak odstránili pruh na hlavy počíná se takto: změříme kolik cm má sedlo tam kde část přirámku měří a omrč část jež do $\frac{1}{4}$ se nedostává odstráníme teprve z pruhu klinového.

Poněvadž sedlo do nám do přirámku 8 cm

A naší košile $\frac{1}{4}$ z délky je 22 cm tedy odstráníme z pruhu jen 14 cm

Při reživání a obrubování počínáme si jako u košil obyčejných. Vydřihnouti košile nahore k sedlu řídí se sedlem samostatně košili nahore od $\frac{1}{2}$ do dvou náhybnů pokradě straně tak se šířka jak široká je sedlo Sedlo dolejší krajem položíme na kraj košile a obrys sedla na košili nanereme část přebývající odstráníme Sedlo ku košili přisíváme po straně líčové aby nás zůstal hladký a čistý, přes přisítí omrč na straně líčové položíme násek 1 cm široký, jež v krajích přisíváme stehem perlovým. Linde dohromady 22 cm

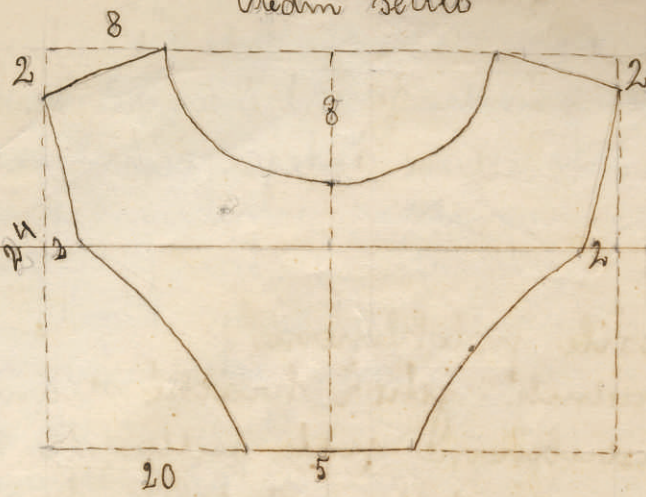
u ozdobným kosičím dáváme náčrty celistvé mapy jen jeden
avšak i při těchto musíme hledět aby sestřihání jich obna
 $\frac{1}{3}$ z jich šíře. Vážíme je také záposvěh širokým.
osiči vyřezáme buď v doljší části sedla neb těsně pod
dlem

Kosile poloklinová:

sedlo stříháme obdelník jehož krátké strany obnášejí 20 cm
dlouhé 40 cm a sestřihneme pak sedlo dle náčrtu.
Ka kosiči připravíme si délku o tolik kratší oco nám
sedlo kosiči prodlouží tak aby byla 110 cm dlouhá tedy
0,2 cm proevadní úpravě sedlo bude mít do výšky 8 cm
šířka pak bude jako u kosič jiných to jest $\frac{4}{5}$ z délky což
má 88 cm pak vypočteme jak široký by byl pruh na klin
kdybychom stříhali kosiči dvouklinovou náš pruh bude 18 cm
široký šíři tuto rozdělíme na dva díly tedy $8\frac{1}{2}$ a $8\frac{1}{2}$ cm onech
 $8\frac{1}{2}$ cm naneseme po obou stranách kosiče do šíře a vše nahro
de platno jest v polovině přelotěno pak posuneme si
délky kosiče a sestřihneme ob nasmácených $8\frac{1}{2}$ cm do $\frac{1}{2}$ délky
to malé)

to malé poloviční kliny vyřezáme buď doljší $\frac{1}{2}$ kosiče šíři str
obu a vše rovný kraj k rovným stranám kosiče a pak upraví
kosiči vyřezáme v ostatním nich se dle kosiče ozdobně dvouklinové

Přední sedlo

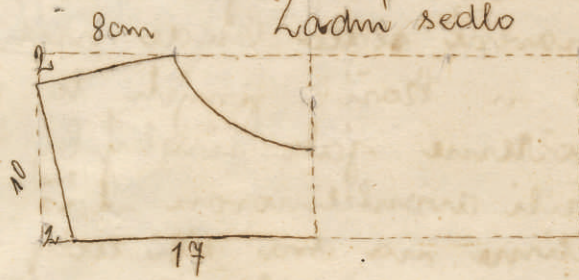

8 1/2 cm

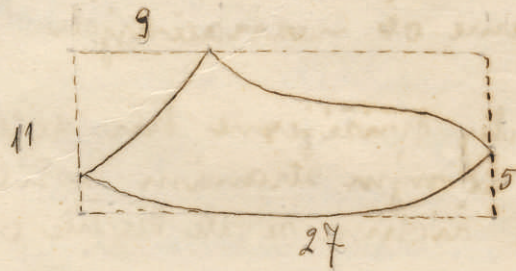
88

8 1/2

Zadní sedlo

102 cm a sedlo 8 = 110 cm

A.S.

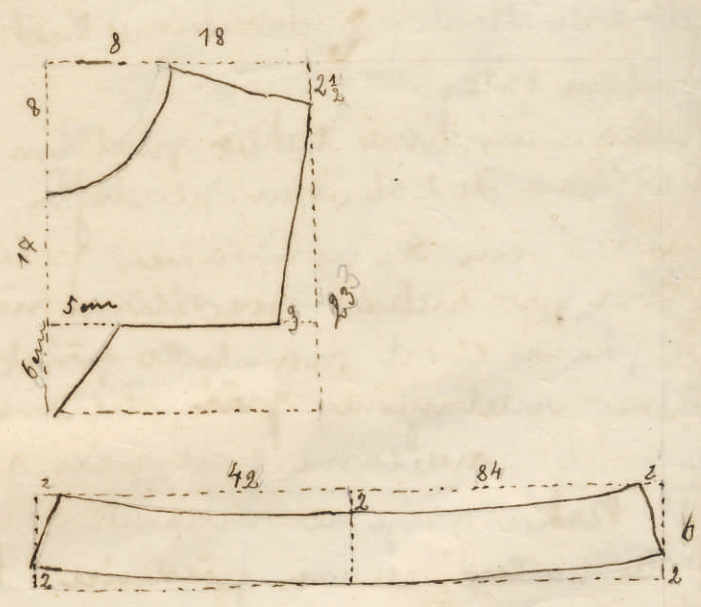
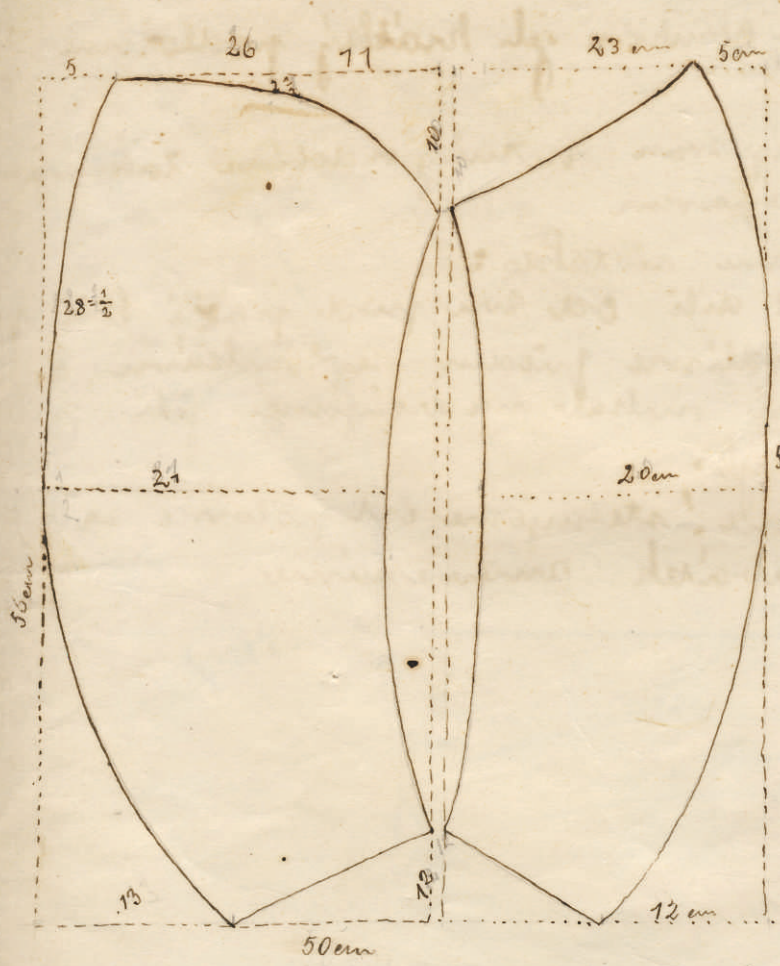
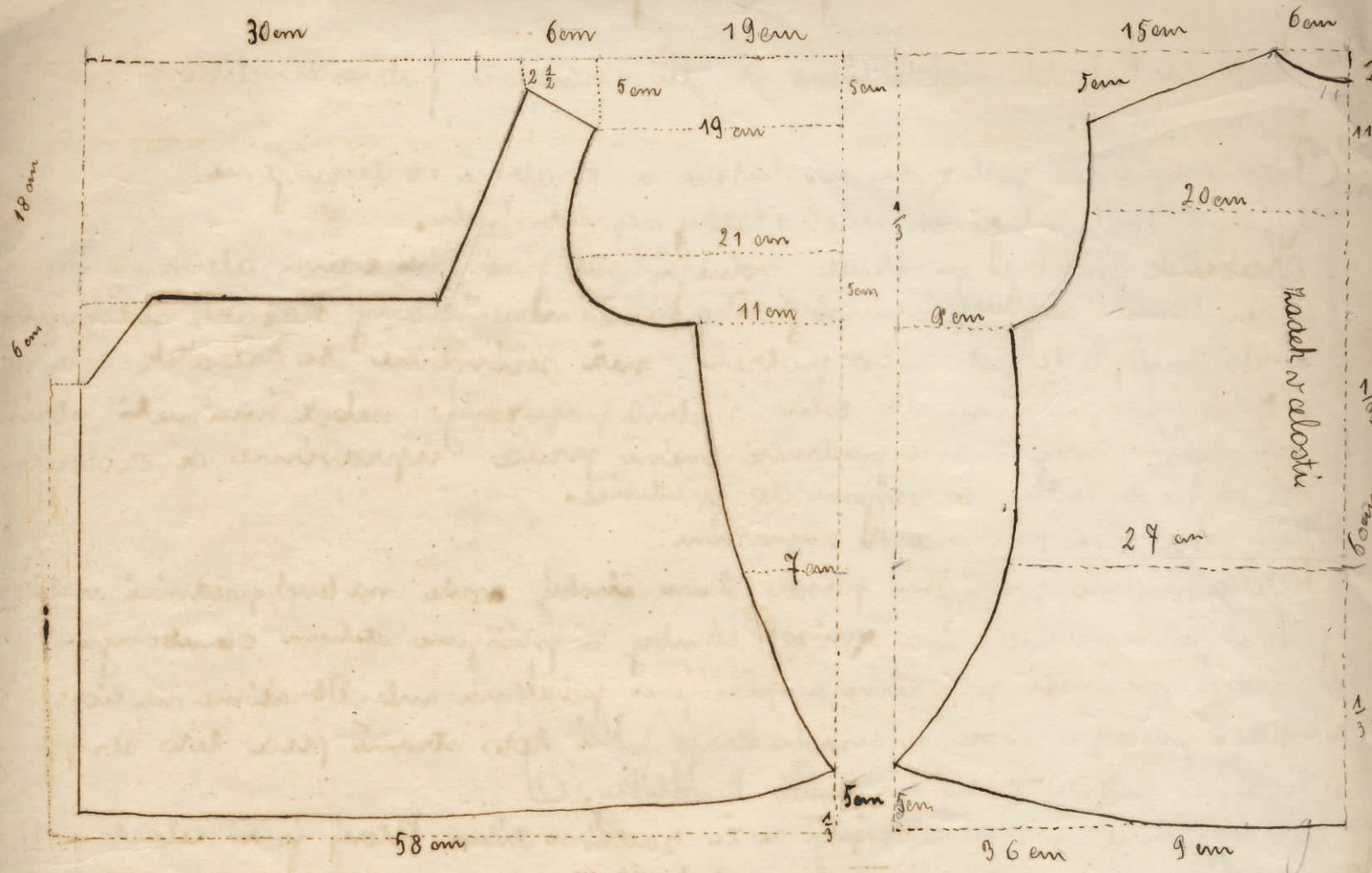

Anna Bolina

A.N.

14 Línský ozdoby kabátek

Štíh na kabátek nakreslíme si dle nákresu patřičné velikosti na žlutém papíře.

Papírový štíh položíme na látku a opatrně obstríbujeme.

Musíme dbati aby chom mnoho látky neprostřihali.

Kabátek smí být poněkud volnější než jiné části oděvu ale musíme přes hledětí aby se přispůsobyl tělu. První nastříbraný kabátek sestavíme a zkusíme, kde jest toho potřeba než seřídáme. Se kabátek opraví a zároveň opravíme dle toho i štíh papírový neboť máme štíh už vykonaný máme podruhé méně práce upravíme a ozdobíme si nejprve sedlo a vsijeme do přednice.

Nim upravíme přednice k zapínání.

Podle přední vsijeme pásek 2 cm široký a vše na levé přednici nalíc jak obrátíme na rub na způsob obuvy a vsijeme stehem obuvovým. Na pravé přednici položíme a vsijeme pásek na rub. Obrátíme na líc vyštepujeme po obou stranách kraje. Na této straně (na této straně) uděláme pořadí dírků na tamté knoflíky. O

Takto upravené přednice sešijí se do zadního dílem který je v celosti od pážderní zápošvem plochým taktéž i na ramennou část kabátek. Jeli dosti dlouhý zaobroubíme širokou obroubou jeli krátký podlouíme kolem látky.

Rukáv seřídáme taktéž plochým zápošvem v ruky ozdobíme takemžeme vsijeme do kabátku plochým zápošvem.

Rukávem zápošvame, přičiníme si takto:

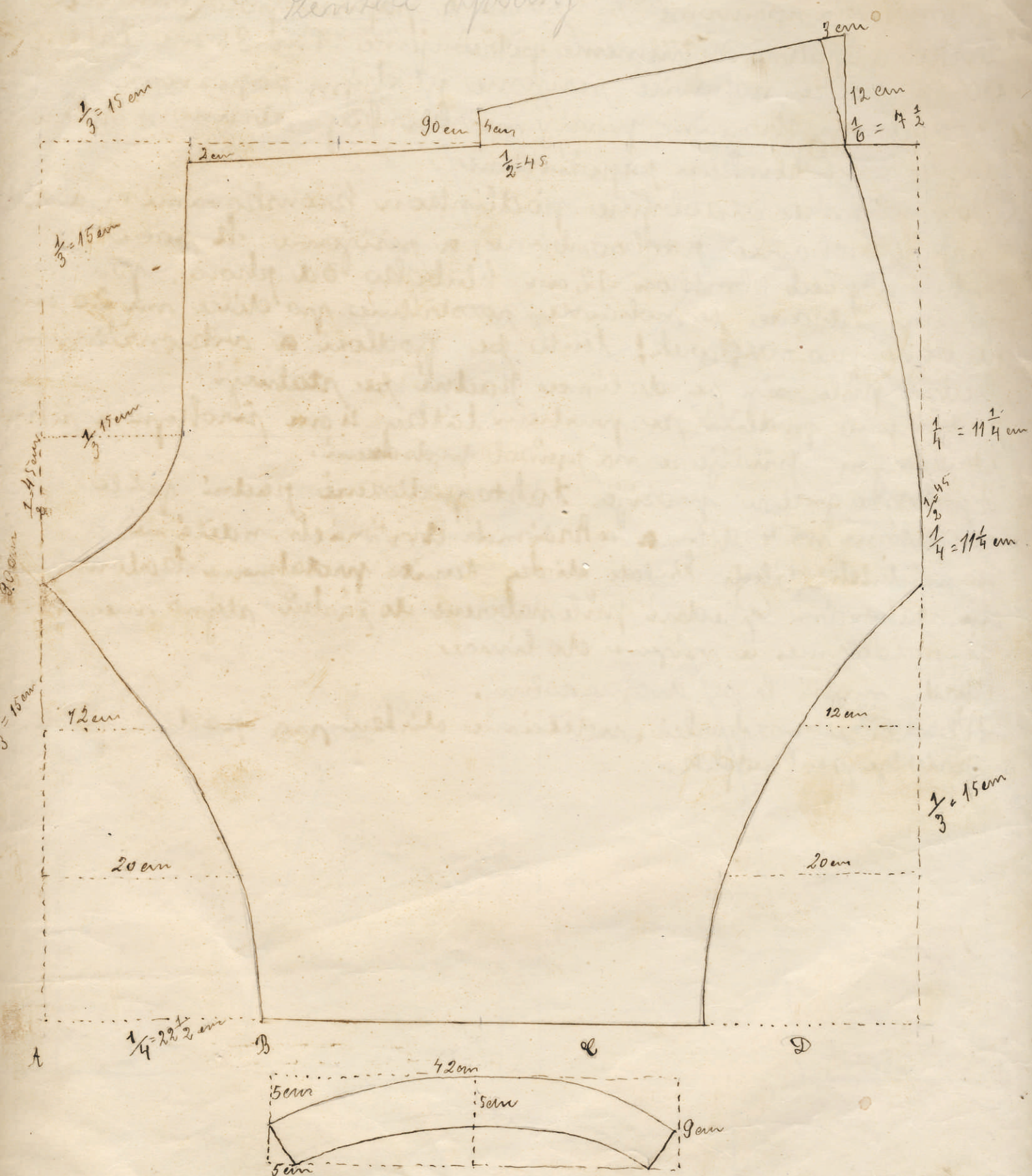
čtver pro rukáv rozdělíme na 4 díly od dvou pod paží ke přední první čtver na tuto přistředíme přední sev rukávem a rukáv sestavíme při stehování rukáv na drůžce jeli příliš široký uděláme pod paží záhyb.

U rukou vsije se rukávek do límce. Sestavíme od polovice zácl kupaše. Jeli na levé straně přednice kabátek uzavřenáme.

reálné spodky

A.N.P.

Spodky kemske.

Pre nakresu upravime si strih z papiru položime na látku a opatrne obstrihneme potrebujeme 1m 85 cm látky 90 cm široke nohavice píšeme plochým pásovom K radnim stranam píšeme klinky stranou rovnou pásovom. Klínkem pásoviaime

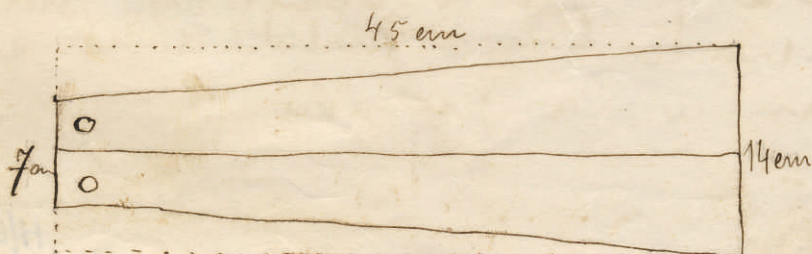
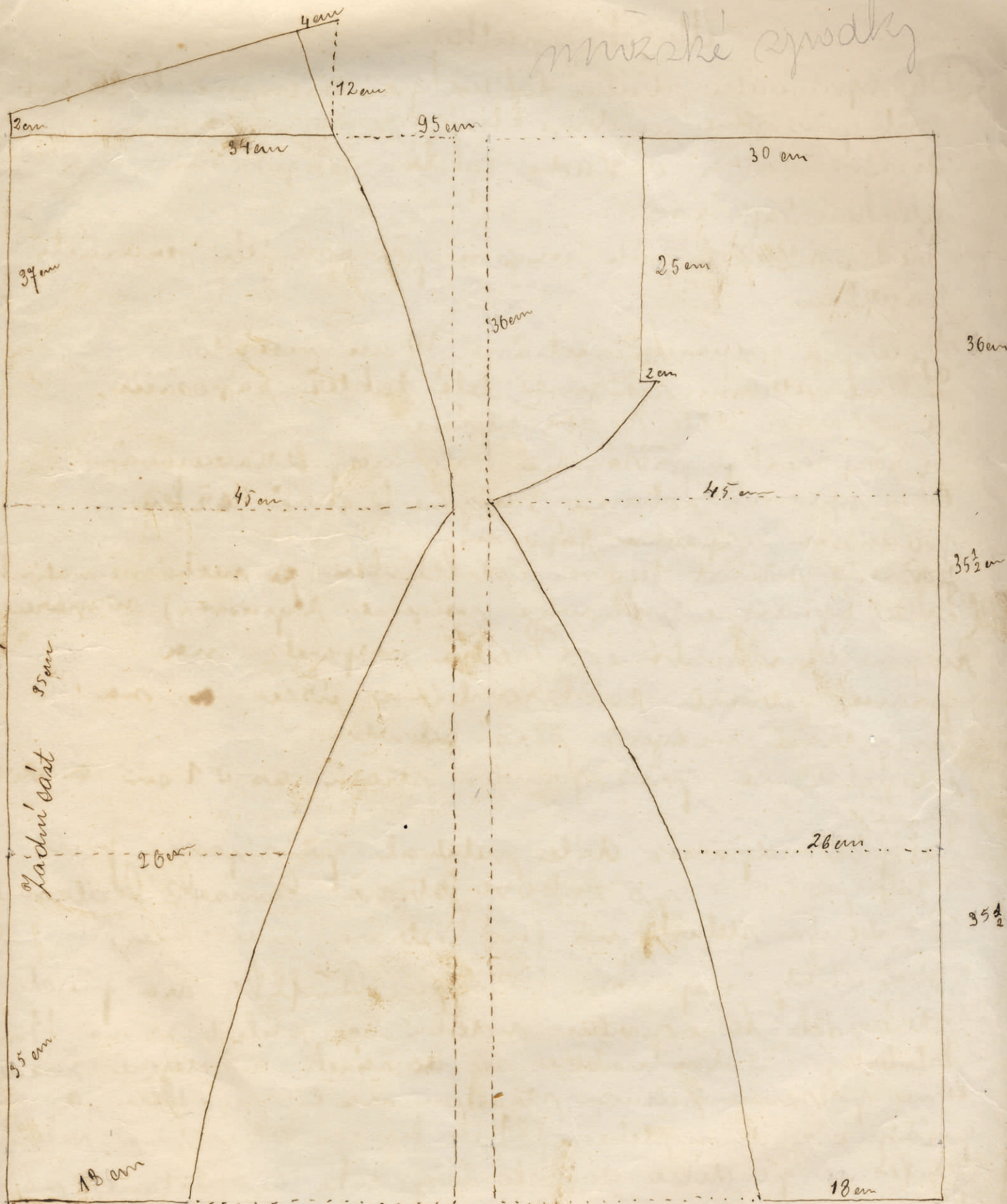
Dole nohavice ozdobime podlinkou kromkovanim a. t. d. nahore nohavice radbrombime a píšeme k sobe v radu napred obimkou 12 cm hluboko od pľova. pri pravej strane se nohavice rozstrihne po dĺzke na 20 cm hluboko pro rozparok! tento se podloži a rukovickujem. Predni púle vsiji se do linca radni se stahuju radni púle podlizi se pohybem látky 2 cm širokym a rikim stuzenym píšuje se na púsob poddsemi.

V polovine jeste se píšuje takto podložene radni púle rozdime na 4 dily a v krajnich čtvrtinach udeláme se v duchu dily kulati dily timito protahame kalomny ku stahovani. Predni púle naborens do radni stejno mienne je rozdime. a vsijeme do linca

~~Radny~~ musí byti dvojnásobny.

Vlinici se rozparleni udeláme dírku na radni púli píšuje se knoflik.

mirzake spady

liniec

H.N.

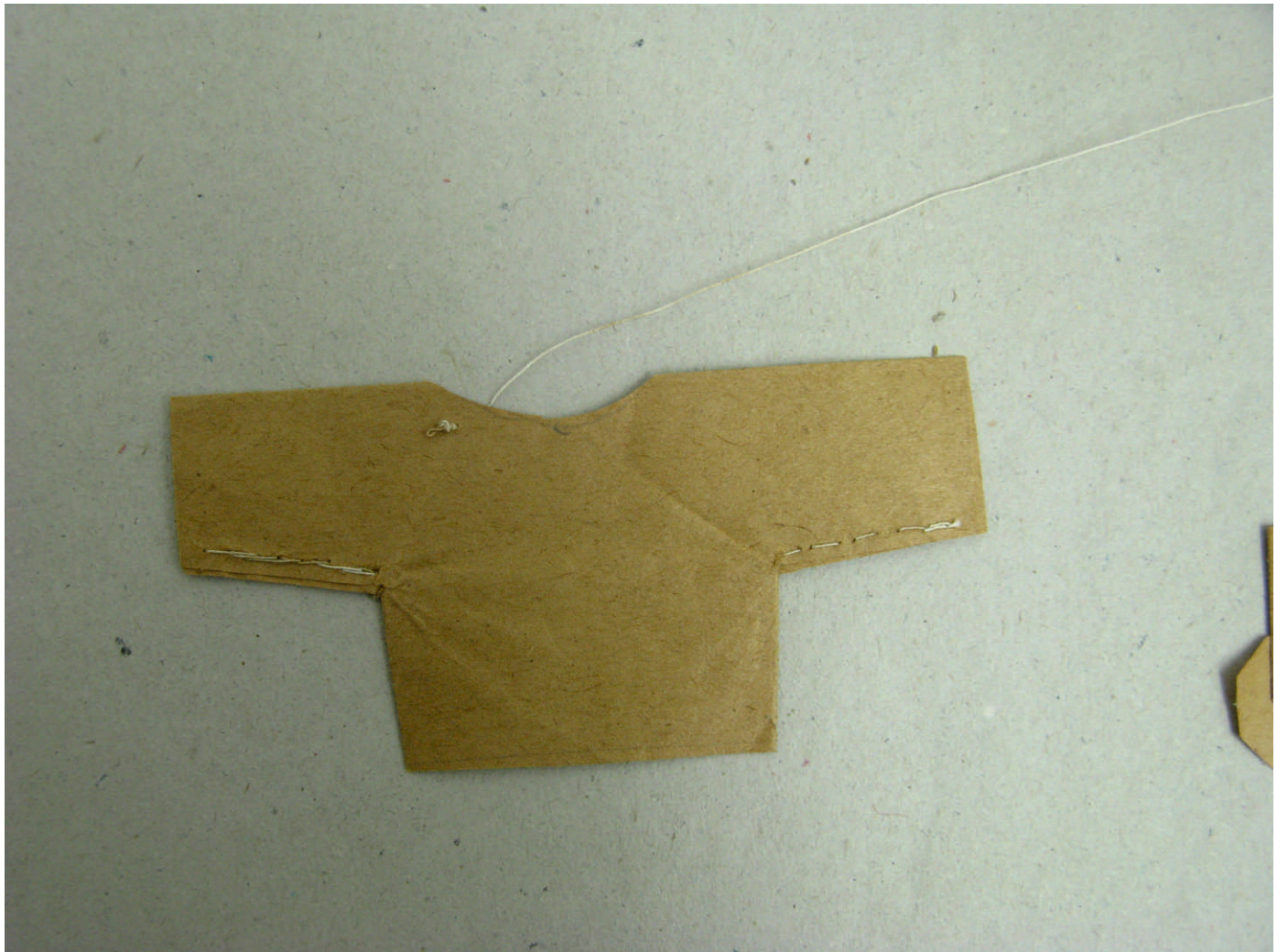
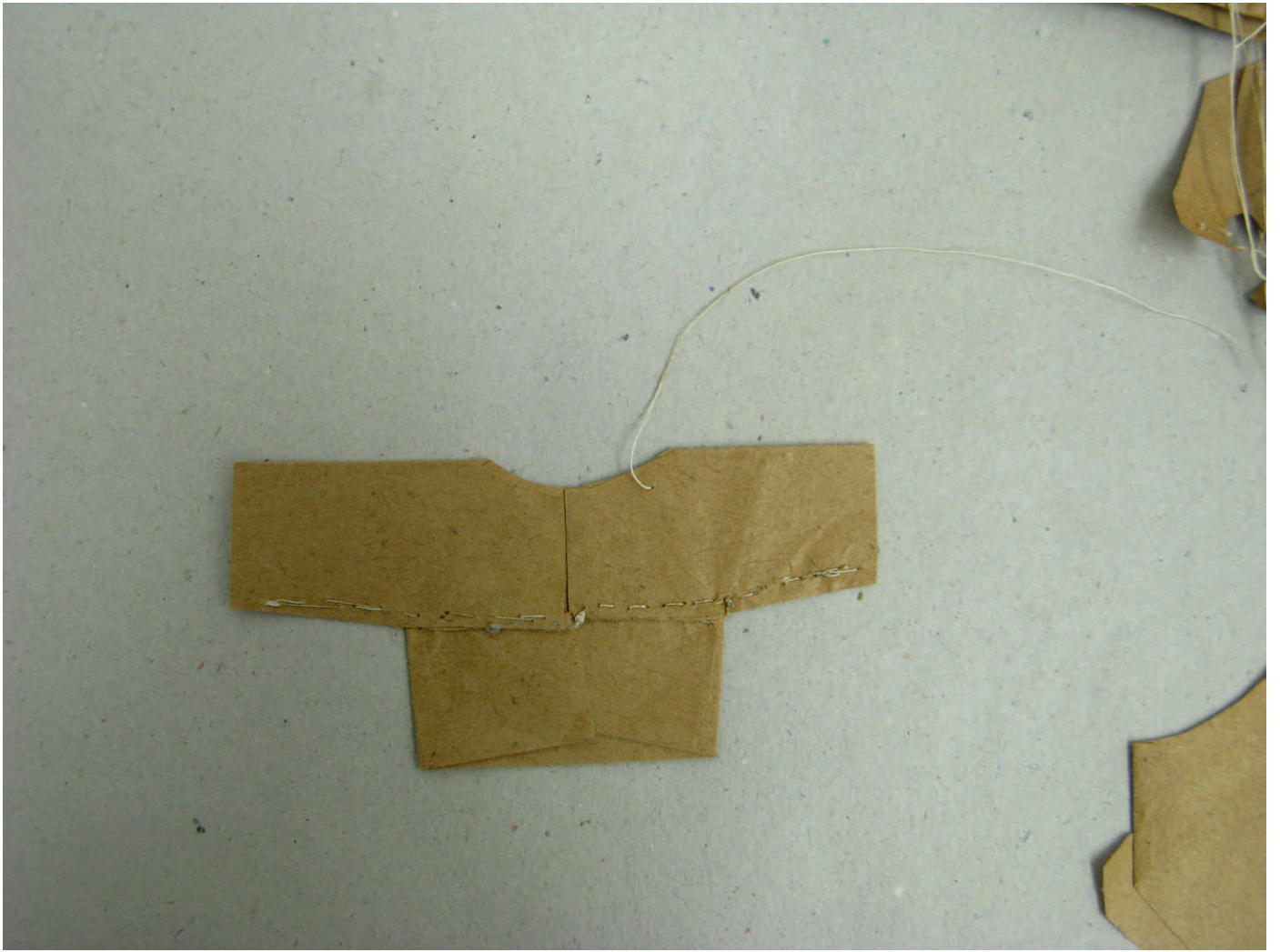

Zpracovala Mgr. Klára Posekaná, etnograf Hornického muzea Příbram

Středočeský kraj

Další zajímavosti z činnosti odborných pracovníků
naleznete na našich webových a facebookových stránkách:

www.muzeum-pribram.cz

www.facebook.com/HornickemuzeumPribram

Po znovuotevření muzea se na Vás těšíme
v Hornickém skanzenu Březové Hory, Památníku Vojna Lešetice,
Skanzenu Vysoký Chlumeč, Muzeu Špýchar Prostřední Lhota
a Muzeu zlata Nový Knín.